

VOJENSKÉ ROZHLEDY

ČÍSLO 12.

ROČNÍK XVIII.

PROSINEC 1937.

ČÁST VŠEOBECNÁ

Redaktor: Plukovník gšt. František Pobunek.

Předseda Vojenského ústavu vědeckého
div. gen. ing. SILVESTR BLAHA
padesátníkem.

Padesáté narozeniny dnešních vojenských osobností nejsou tak vážnou hranicí věku, aby představovaly již skutečný mezník života, znamenající vyvrcholení jejich činnosti nebo snad zenit jejich dosažených úspěchů.

Jestliže Vojenský ústav vědecký přesto vzpomínal 31. prosince 1937, kdy dovršil padesát let svého věku horlivý a vytrvalý předseda ústavu

div. gen. ing. Silvestr Bláha, činil to ani ne tak pro oslavu tohoto životního jubilea, nýbrž spíše proto, aby, používaje této příležitosti, zhodnotil působení a význam svého předsedy na konci druhého triennia jeho předsednictví v přesvědčení, že pouhé konstatování jeho zásluh nebude posuzováno jinak než jako vděčné ocenění mimoslužební a mimořádné práce, kterou po 6 let věnoval prospěchu a rozvoji VÚV. v dobrovolné službě oddané vyšším úkolům a cílům, než jakých vyžaduje pouhé služební postavení.

Nebylo právě snadným úkolem před 6 lety, kdy druhý prezident VÚV., o ústav velmi zasloužilý plk. dr. Jiří Čermák, po druhém třiletí neodvolatelně resignoval na tuto funkci, postavit na jeho místo v čelo ústavu tak vhodnou osobnost, aby byla zárukou, že ústav slibně se rozvíjející povede dále se stejnou horlivostí a porozuměním pro jeho potřeby i další rozvoj.

Zájem ústavu vyžadoval, aby to byla vojenská osobnost vyšší hodnosti, s akademickým vzděláním, s bohatými vojenskými znalostmi a zkušenostmi, literárně činná, společensky kultivovaná, rozvázná a při tom iniciativní, objektivní a při tom dostatečně energická, zkrátka vůdčí osobnost vhodná pro udržení a zvýšení prestiže ústavu, zdokonalení jeho organizace a rozvíření jeho činnosti do širé i hloubky.

Šťastná volba padla na tehdejšího člena správní rady brig. gen. ing. S. Bláhu, který všem těmto požadavkům kladeným na předsedu tak vážné instituce plně vyhovoval, a to jak svými osobními vlastnostmi, tak i svou vojenskou minulostí a současným postavením na místě přednosty vojenské kanceláře prezidenta republiky.

Rodák ze Zvole na Moravě po maturitě na reálce v Novém Městě absolvoval stavební odbor na české vysoké škole technické v Brně, kde nabyl akademického titulu inženýra 7. ledna 1911; po ukončení jednoroční vojenské služby byl před světovou válkou úředníkem ve státní službě železniční v Dalmácii.

Při mobilisaci za světové války nastoupil vojenskou službu v srpnu 1914 a sloužil u pevnostního dělostřeleckého praporu čis. 3 v Přemyšlu, s jehož posádkou se dostal jako poručík v zál. do ruského zajetí 22. března 1915. Do čs. legie v Rusku vstoupil 1. srpna 1917, absolvoval tam důstojnickou školu v Borispoli, pak odjel z Ruska do Francie, kde byl 28. února 1918 jmenován nadporučíkem a s 21. čs. střel. plukem jako kapitán a velitel 11. roty byl v poli na francouzské frontě v Alsasku a Champagni, kde se vyznamenal při útoku na Vouziers.

Do vlasti se vrátil v lednu 1919 jako major a velitel 3. praporu 21. pluku francouzské legie. Za operací na Těšínsku velel kombinované brigádě od 26. ledna 1919 až do ukončení těchto válečných operací, kdy jako zástupce vrchního velitele podpisoval 25. února 1919 vojenskou konvenci. Za války na Slovensku velel nejprve skupině 3 praporů a 3 baterií při operaci dne 9. a 10. června 1919 u Banské Štiavnice a pak kombinované brigádě, která zejména ve dnech 22.—25. června 1919 vedla důležitou operaci na Levice.

Od ledna 1920 do října 1925 byl voj. attaché v Paříži pro Francii, Anglii, Belgii a Švýcarsko; tam mohl uplatnit i zdokonalit své jazykové znalosti (franc., angl. a něm.), tam také již projevil svůj zájem o VÚV. a za služby jemu prokazované byl jmenován dopisujícím členem správní rady.

Vrátiv se znovu do vlasti jako plukovník byl od 1. listopadu 1925 do 28. října 1929 velitelem pěšího pluku 33 „Doss Alto“; mezi tím absolvoval kurs pro vyšší velitele.

Pro své civilní i vojenské vzdělání, vojenské zkušenosti, všestranný rozhled a velkou pracovní energii byl vyhlédnut za přednostu vojenské kanceláře presidenta republiky od 1. března 1929. Jeho vlastnosti mu umožňovaly, aby mohl sledovat pod širokým úhlem a s dostatečným odstupem objektivně armádní život tak, jak toho úřad vyžaduje.

Jeho vztah k armádnímu tělesu a životu byl vždy velmi živý a demokraticky bezprostřední; a právě tento těsný kontakt s živým tělesem armádním, který mu umožňoval sledovat život tohoto organismu a mít vliv na jeho usměrňování ve funkci přednosty vojenské kanceláře presidenta republiky, byl rozhodujícím momentem při volbě gen. Bláhy za presidenta VÚV. a uplatňoval se také po celou dobu jeho předsednictví v ústavě, na jehož organisaci a celé působení měl vydatný vliv.

Program své činnosti v dobrovolně převzaté funkci předsedy VÚV. nastínil podrobně v článku „Na cestách, kterými šel a půjde VÚV.“ v jubilejní publikaci vydané na oslavu 15letí ústavu roku 1935, v němž velmi správně na základě historické dokumentace vystihl snahy a cíle vojenské vědecké společnosti, jakou má být VÚV., vytkl její důležitý úkol vzhledem k novým potřebám armády a k podnícení činnorodého úsilí důstojnických kádrů udržovat se duševně na výši, konečně v něm naznačil zcela zvláštní úkoly, jež ústavu vyrostly nutností pěstovat nová vědní odvětví.

Celkové poslání VÚV. vystihl velmi jasně a plně závěrečným odstavcem svého článku, v němž pravil: „Vědecký ústav vojenský podchycuje širokou masu velitelského sboru a vytváří jakési bratrstvo ideálu a úsilí, bratrstvo ukázněné a obětovné, které je předsvědčeno, že dobrovolným udržováním duševního života a spoluprací s druhými složkami spolu buduje ducha armády, ducha obrany státu vůbec a že tím zesiluje armádní nástroj a branný potenciál státu.“

S jakou horlivostí se věnoval ústavním věcem, o tom svědčí, že osobně předsedal všem zasedáním správní rady a všem valným shromážděním VÚV., předsedal také početným komisím a pracovním poradám, zahajoval nové složky ústavní činnosti, sám přednášel a účastnil se debat, projevuje při tom vždy podrobné ovládnutí materie, nevšední takt při řízení schůzí a dovednost usměrnit každou akci vhodně do rámce ústavu a k ústavním cílům, vždy s vyššího hlediska a k prospěchu vojenské správy. Jeho působením se stal VÚV. širokou studijní základnou pěstující dnes téměř všechny vědecké problémy armády, brannosti i obrany státu a spojující k jednomu pracovnímu cíli vynikající vědecké odborníky občanské v dokonalé synthese s prací odborníků vojenských.

Hlavní zásluhu o nynější rozkvět plodné činnosti VÚV. lze proto přičítat právem jeho třetímu předsedovi, a není proto neodůvodněným přáním ústavu, aby div. gen. ing. Bláha vkročil do druhé padesátky svéžím a odhodlaným krokem, v plném zdraví a s neochabující snahou o další rozvoj našeho ústavu a k prospěchu celé armády. Stejně pokládáme za odůvodněnou prosbu, aby zachoval ústavu stále své hluboké porozumění a svou lásku a nadšenou práci pro dosažení jím samým vytčených úkolů v neztenčené míře i do další budoucnosti. Necht' jeho práce přinese ústavu mnoho nových úspěchů a jeho předsedovi zasloužený pocit radostného zadosti učinění z dosažených výsledků.

SOUPIS KNIŽNÍCH PUBLIKACÍ, ČLÁNKŮ A STATÍ DIV. GEN. ING. SILVESTRA BLÁHY.

KNIŽNÍ PUBLIKACE.

NÁSTIN SPOLUPRÁCE POLITIKY A STRATEGIE. Studie problému vedení války s konkrétním případem. Praha, Vědecký ústav vojenský; Legiografie 1932, 23,5 cm, 79 s. (Vyšší velitel, č. 1.)

BRANNÁ POLITIKA A DEMOKRACIE. S předmluvou p. ministra národní obrany Bohumíra Bradáče. Praha, Svaz čs. důstojnictva; Orbis 1933, 21 cm, 193(1) s., 2 listy. (Knihovna Svazu čs. důstojnictva. Sv. VII. — Bibliografie: 190—194. — 6. přeprac. vyd. vyšlo v r. 1938.)

OBRANA REPUBLIKY. Praha, Svaz čs. důstojnictva; Protá 1934, 21 cm, 25 s. (Přednášky o brannosti. Sv. 7.)

BUDOVÁNÍ MOCENSKÉHO POSTAVENÍ MALÉ DOHODY. Příspěvek k úvaze o situaci všech zdrojů, tvořících branný potenciál Malé dohody, k usměrnění státního hospodářství v zájmu obrany. Praha, Vědecký ústav vojenský; hektogr. 1934, 29,5 cm, 1 list, 102(1) s., 3 mapy, 2 příl. (Neprodejně.)

TECHNIKA V OBRANĚ NAŠÍ REPUBLIKY. Praha, nákladem vlastním; Ed. Grégr a syn 1935, 21 cm 31(1) s. (Zvláštní otisk z časopisu československých inženýrů „Technický obzor“, roč. XLIII.)

CO DAL MASARYK ARMÁDĚ A BRANNOSTI NÁRODA. Praha, Vědecký ústav vojenský; Tiskárna MNO. 1936, 19 cm 87(1) s. (Za míru a války. Propagační knihovna. Sv. 4.)

T. G. MASARYK, JEHO VELITELSKÁ OSOBNOST A JEHO VLIV NA VELITELSKOU TRADICI. Praha, VOK knihkupectví a nakladatelství Svazu čs. důstojnictva; Orbis 1937, 25,5 cm, 41(1) s., 1 list. (Vyšlo ve 400 neprodejných výtiscích.)

ČLÁNKY A STATI.

FRANCIE USLECHTILÁ A OBĚTAVÁ. Čs. legionáři na francouzské půdě. Ve sp.: Československá legie ve Francii. Druhý sborník francouzských legionářů, vydaný v 80. roce života prvního presidenta Československé republiky T. G. Masaryka. Praha 1930 : [16—20].

PRESIDENT MASARYK A NAŠE BRANNÁ MOC. Vojenský svět I 1933 : č. 3 (1. III.).

MASARYKŮV DUCH V NAŠÍ ARMÁDĚ. Hlas národní obrany XVI 1934 : č. 11 (1. VI.).

O VÁLCE NA SLOVENSKU ROKU 1919. Důstojnické listy XIV 1934 : č. 25—26 (21. VI.), 1 obr.

VOJENSKÉ ZHODNOCENÍ BOJŮ NA SLOVENSKU. Ve sp.: Naše armáda. Praha 1934 : 48—57.

SPOLÉHEJME PŘEDEVŠÍM NA SEBE. Na okraj novoročního armádního rozkazu. Program I 1935 : č. 1 (11. I.).

MASARYK — VZOR PRÁCE PRO BRANNOST. Československý legionář XVII 1935 : č. 9—10 (1. III.).

HLAVNÍ LINIE SNAHY MASARYKOVY V BUDOVÁNÍ ARMÁDY A OBRANY STÁTU. Hlas národní obrany XVII 1935 : č. 5 (4. III.).

MASARYK A DEMOKRATICKÁ ARMÁDA. Důstojnické listy XV 1935 : č. 10 (7. III.).

FRANCOUZSKÝ VOJÁK — PŘÍKLAD BOJOVÉHO ZÁPALU ZA VĚC SPRÁVEDLNOSTI A SYMBOL VYTRVALOSTI V OBRANĚ ZA SVOBODU A VLAST. Naše vojsko VIII 1934 : 35 : 306.

A LA MÉMOIRE DU MARÉCHAL PIŁSUDSKI. Pologne Litteraire X 1935 : No 106—110. (15. VII.—15. IX.).

ZA BRATREM GENERÁLEM VÁCLAVEM KOPALEM. Národní osvobození XII 1935 : č. 239. (13. X., příl.)

NA CESTÁCH, KTERÝMI ŠEL A PŮJDE VŮV. Potřeby někdejší i nové programem budoucí práce. Ve sp.: Patnáct let práce Vědeckého ústavu vojenského. Praha 1935 : 26—35.

TECHNIKA V OBRANĚ NAŠÍ REPUBLIKY. Časopis československých inženýrů XLIII 1935 : 368—371, 419—421, 438—442.

NOVINY VE SLUŽBÁCH OBRANY STÁTU. Československý legionář XVIII 1936 : č. 5 (31. I.), č. 6 (7. II.). (Též zvl. otisk.)

LEGIONÁŘSKÝ DŮSTOJNÍK PO STRÁNCE VOJENSKO-PSYCHOLOGICKÉ. (Příspěvek k úvahám o psychologickém vývoji našeho důstojníka.) Ve sp.: Duše našeho vojáka a brannost národa. Praha 1937 : 68—88.

MASARYK — OPRAVDIVÝ ZNATEL VOJENSTVÍ A VZOR PŘEDSTAVENÉHO. Vojenské rozhledy XVIII 1937, sv. II, č. 9 : 29—31.